

سوالات تشریحی درس هجدهم فارسی (۳) پایه دوازدهم نسرین شتو ناحیه ۲

دبیرستان فرزنانگان و نمونه دولتی فخریه

*****

قلمرو زبانی

- ۱ - متن زیر را از نظر «حذف فعل» بررسی کنید و نوع حذف را بنویسید.
«چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن»
- ۲ - در گروه های اسمی زیر هسته و وابسته را مشخص کنید و نوع وابسته ها را بنویسید.
نخستین احساس عشق - سجایای ارزشمند تو
- ۳ - در متن زیر غلط های املائی و نگارشی را بیابید و شکل صحیح آن ها را بنویسید.
«چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن/ که بتواند عشق مرا یا سجایای تو را بازگو کند؟/ این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند/ نه توجّهی به گردوغبار و جراحات پیری دارد/ و نه اهمّیتی به چین و شکن های ناگزیر سالخورده گی می دهد،/ بلکه همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می گرداند.»
- ۴ - در جمله زیر «مفعول و مسند» را مشخص کنید.
«همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می گرداند.»

قلمرو ادبی

- ۱- در سروده زیر استعاره را بیابید.
و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: « که تو از آن منی و من از آن تو»،
درست مانند نخستین باری که نام تو را تلاوت کردم.
- ۲- در قسمت مشخص شده از سطر زیر چه آرایه هایی وجود دارد؟
همان جا که شاید اینک دست زمان و صورت ظاهرش، مرده نشانش بدهند.

قلمرو فکری

- ۱ - تناسب مفهومی دو بیت زیر را بنویسید.
یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب   کز هر زبان که می شنوم نامکرر است
خُسن در هر نظری جلوه دیگر دارد   سخن تازه محال است مکرر گردد
- ۲ - کدام ویژگی عشق جاودانی در دو بیت زیر وجود دارد؟
هرچند پیر و خسته دل و ناتوان شدم   هر گه که یاد روی تو کردم جوان شدم
به بوی زلف تو از نو جوان شوم هر بار   هزار بار تنم گر ز غصه پیر شود
- ۳ - کدام بیت در تقابل با عشق جاودانی است؟
الف) سر زلف تو نباشد، سر زلف دگری   که برای دل ما قحط پریشانی نیست

ب) چون توانم که به پایان برم این دفتر از آنکصه عشق من و حسن تو را آخر نیست

۴- درک و دریافت خود را از سروده زیر بنویسید.

هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم

و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: «که تو از آن منی و من از آن تو»

درست مانند نخستین باری که نام زیبای تو را تلاوت کردم.

پاسخنامه سؤالات تشریحی درس ۱۸

قلمرو زبانی

۱- فعل «مانده است» حذف به قرینه لفظی

۲- نخستین: وابسته پیشین، صفت شمارشی احساس: هسته عشق وابسته پسین، مضاف الیه

سجایا: هسته ارزشمند: وابسته پسین، صفت تو: وابسته پسین، مضاف الیه

۳- سجایا - جراحات - سالخوردگی - صحیفه

۴- مفعول: عشق مسند: موضوع

قلمرو ادبی

۱- نام تو را تلاوت کردم

۲- استعاره - تشخیص

قلمرو فکری

۱- سخن عشق با این که واحد است ولی هرگز تکراری نمی شود.

۲- عشق جاودانی دل انسان را با وجود پیری جوان می سازد.

۳- الف

۴- سخن عشق هرگز کهنه نمی شود. حرف عشق با وجود قدیمی بودن همیشه تازه است. دوست داشتن ذکری است که هر

روز باید به زبان آورد.

گروه درسی زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی

سال تحصیلی ۱۳۹۸ - ۱۳۹۷